

Avizul Comitetului Regiunilor privind contribuția politicii de coeziune la strategia Europa 2020

(2011/C 15/03)

CONCLUZIILE COMITETULUI REGIUNILOR

- Comitetul Regiunilor trebuie implicat într-un mod structurat în punerea în aplicare în continuare a Strategiei Europa 2020, utilizând și concluziile Platformei de monitorizare Europa 2020. În acest sens, raportul anual al Comisiei Europene pentru Consiliul European de primăvară ar trebui să prevadă *un capitol specific privind implicarea autorităților locale și regionale* în punerea în aplicare a strategiei;
- politica de coeziune trebuie să se orienteze și în viitor după obiectivele privind coeziunea economică, socială și teritorială, prevăzute în Tratatul privind Uniunea Europeană, în special prin reducerea discrepanței dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și nivelul de înapoiere al celor mai defavorizate regiuni. În aceste condiții, politica de coeziune va putea contribui în mod activ la punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;
- numai prin intermediul abordării orizontale a politicii de coeziune se poate asigura tuturor regiunilor Uniunii Europene posibilitatea de a participa în mod activ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;
- acest lucru ar putea fi realizat prin intermediul unui *pact teritorial cu autoritățile locale și regionale*, în cadrul căruia se stabilește ce contribuție le revine autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, recomandându-se, de asemenea, încheierea unor pacte teritoriale care ar putea duce, în plan național, la o contribuție structurată a autorităților locale și regionale, în funcție de competențele lor specifice.

Raportor general:	Dr. Michael SCHNEIDER (DE-PPE) Secretar de stat însărcinat cu afaceri federale și europene Reprezentant al landului Saxonia-Anhalt pe lângă guvernul federal german
Document de referință:	Sesizarea Președinției belgiene

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații introductive

1. constată că, odată cu prezentarea Comunicării Comisiei Europene privind Strategia Europa 2020 și cu Concluziile Consiliului European pe aceeași temă, s-au luat decizii importante cu privire la viitoarea configurație a politicilor UE în domeniul promovării creșterii durabile, inovării și ocupării forței de muncă;

2. subliniază că, în cursul dezbaterilor ce au urmat, instituțiile europene au ajuns la un acord în ceea ce privește obiectivele esențiale și prioritățile de acțiune care, în următoarele luni, trebuie susținute prin intermediul inițiativelor emblematice și al inițiativelor legislative;

3. evidențiază faptul că este deosebit de importantă implicarea și participarea activă a autorităților locale și regionale în elaborarea viitoare a strategiei, precum și consolidarea rolului acestora în punerea ei în aplicare;

4. în acest context, constată că una dintre cheile succesului Strategiei Europa 2020 constă în utilizarea orientată către obiectiv a potențialelor și resurselor autorităților locale și regionale;

5. evidențiază contribuția semnificativă pe care o poate aduce politica de coeziune a UE la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

6. prin urmare, salută invitația adresată Comitetului Regiunilor de către Președinția belgiană a Consiliului UE de a elabora un aviz privind rolul viitor al politicii de coeziune în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

7. reamintește faptul că, în ultimii ani, Comitetul Regiunilor s-a ocupat intens de orientarea Strategiei de la Lisabona și de implicarea autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a acesteia, precum și de viitoarea orientare a Strategiei Europa 2020;

8. în acest context, face trimitere în special la următoarele documente:

— Cartea albă a Comitetului Regiunilor privind guvernarea pe mai multe niveluri⁽¹⁾, prin care s-a solicitat, în sensul

⁽¹⁾ Cartea albă a Comitetului Regiunilor privind guvernarea pe mai multe niveluri, Cdr 89/2009 fin.

coeziunii teritoriale, implicarea sistematică a autorităților locale și regionale în politicile sectoriale ale UE;

— Avizul privind viitorul Strategiei de la Lisabona după 2010⁽²⁾, în care s-a constatat că noua strategie ar trebui clădită pe baza structurilor de parteneriat existente;

— Avizul privind viitorul politicii de coeziune⁽³⁾, prin care s-a solicitat ca, în continuare, politica de coeziune să rămână un pilon central al procesului de integrare europeană.

Obiective: Strategia Europa 2020 și politica de coeziune se condiționează reciproc

9. subliniază că evaluarea viitorului rol al politicii de coeziune în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 trebuie să aibă la bază dispozițiile tratatelor și obiectivele diferitelor politici ale UE;

10. în acest context, constată că politica de coeziune trebuie să contribuie la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, respectând obiectivele stabilite la articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), precum și obiectivul transversal al coeziunii economice, sociale și teritoriale, introdus de Tratatul de la Lisabona în articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

11. evidențiază faptul că politica de coeziune vizează consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, în vederea promovării unei dezvoltări armonioase a Uniunii în ansamblul său și reducerii decalajelor de dezvoltare ale diferitelor regiuni și al nivelului de înapoiere al regiunilor celor mai defavorizate. În acest sens, o atenție deosebită se acordă zonelor rurale, zonelor defavorizate din punct de vedere economic sau afectate de tranziția industrială, precum și regiunilor afectate de un handicap natural și demografic grav și permanent, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase. De asemenea, Comitetul Regiunilor reamintește provocările menționate în studiul „Europa 2020” și referitoare la regiunile UE, între care regiunile aflate la frontierele exterioare și zonele urbane ale căror periferii sunt caracterizate din ce în ce mai mult de degradare și de pauperizare socială și economică crescândă. La punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 trebuie să se țină seama și de regiunile ultraperiferice, conform articolului 349 din TFUE;

⁽²⁾ Aviz al Comitetului Regiunilor privind viitorul Strategiei de la Lisabona după 2010, Cdr 25/2009 fin.

⁽³⁾ Aviz prospectiv al Comitetului Regiunilor privind viitorul politicii de coeziune, Cdr 210/2009 fin.

12. constată că fondurile structurale ale UE au contribuit simțitor la punerea în aplicare a precedentei Strategii de la Lisabona, însă regretă faptul că autoritățile locale și regionale s-au implicat prea puțin în punerea în aplicare a acesteia;

13. așadar, susține Concluziile Consiliului European, formulate la 17 iunie 2010, care subliniază importanța promovării coeziunii economice, sociale și teritoriale și a dezvoltării infrastructurii, în vederea contribuției la succesul Strategiei Europa 2020. Cu toate acestea, CoR regretă că în concluzii nu se acordă destulă atenție autorităților locale și regionale;

14. face trimitere la concluziile din cadrul Raportului Kok privind lipsa luării în considerare a autorităților locale și regionale în procesul de punere în aplicare a Strategiei de la Lisabona și concluzionează din aceasta că este necesar ca, prin participarea activă a autorităților la fața locului, să se creeze premisele esențiale ale unei aplicări încununate de succes a Strategiei Europa 2020;

15. prin urmare, consideră că, pentru punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, următoarele aspecte reprezintă premisele succesului:

- implicarea autorităților locale și regionale trebuie să fie timpurie și amplă, pentru a se realiza identificarea actorilor cu obiectivele, conținutul și măsurile din cadrul Strategiei Europa 2020;
- Strategia Europa 2020 trebuie să fie în măsură să mobilizeze potențialul de dezvoltare al tuturor autorităților locale și regionale;
- Strategia Europa 2020, care are o structură mai degrabă tematică, trebuie asociată cu abordarea orizontală a politicii de coeziune, pentru a se obține o participare amplă și efecte la scară largă pentru toate autoritățile locale și regionale;

16. avertizează asupra riscului apariției unor obligații suplimentare de raportare, în raport cu cele existente, lucru care ar agrava sarcina administrativă în cadrul politicii de coeziune;

17. subliniază faptul că, și în viitor, politica de coeziune va trebui să aibă în prim-plan strategii flexibile, adaptate pe plan local și regional, care să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, prin furnizarea unor soluții la necesitățile de dezvoltare deosebit de diverse ale autorităților locale și regionale din teritoriu;

18. își reafirmă opoziția fermă la propunerea formulată de Comisia Europeană în comunicarea sa din 12 mai 2010 privind consolidarea guvernancei economice, de a suspenda Fondul de coeziune destinat statelor membre care fac obiectul unei proceduri aplicabile deficitelor excesive (PDE), făcând trimitere, în acest sens, la rezoluția sa din 10 iunie 2010 ⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Poziția Comitetului Regiunilor, exprimată în Rezoluția din 10 iunie 2010 (CdR 175/2010, punctul 12).

19. amintește că politica de coeziune este strâns legată și de serviciile de interes general în măsura în care cele două politici participă, în mod transversal, la consolidarea pieței interne și, totodată, la coeziune în Europa. Prin urmare, consideră că serviciile de interes general, factor determinant al unei creșteri inteligente, durabile și incluzive, ar trebui puse în valoare în mod distinct în cadrul Strategiei Europa 2020. După cum preconizează Raportul Monti din mai 2010 privind o nouă strategie pentru piața internă, ar trebui să fie identificate drept obiective politice ale viitoarei strategii de creștere a Uniunii Europene în special finanțarea infrastructurii pentru serviciile de interes general și serviciile legate de incluziunea socială;

20. consideră că abordarea reformelor structurale necesare în Europa, inclusiv în interiorul instituțiilor europene, în vederea consolidării creșterii economice durabile, a inovării și a ocupării forței de muncă, reprezintă o sarcină principală și o valoare adăugată esențială a Strategiei Europa 2020. Aceste reforme structurale sunt de mare însemnătate și pentru aplicarea cu succes a politicii de coeziune;

21. respinge măsurile care limitează prioritățile de utilizare a fondurilor structurale la dificultățile structurale identificate în cadrul Strategiei Europa 2020, dacă acestea nu corespund, în același timp, și obiectivelor politicii de coeziune (condiționitate de fond);

22. cu toate acestea, consideră că în cadrul unui dialog pe principii de parteneriat cu autoritățile locale și regionale, care trebuie să demareze din timp, înainte de viitoarea perioadă de programare a fondurilor structurale, și care, eventual, să se bazeze pe acorduri contractuale precum pactele teritoriale propuse de Comitetul Regiunilor, există posibilitatea de a se stabili obiective comune și condițiile-cadru pentru viitoarea destinație a fondurilor structurale, care să aibă un înalt grad de obligativitate pentru toate părțile implicate și să poată contribui astfel și la condiționalitatea macroeconomică.

Contribuția politicii de coeziune la punerea în aplicare a celor trei priorități: creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii

23. salută orientarea de bază a Strategiei Europa 2020 către creștere durabilă, inovare și ocupare a forței de muncă și sprijină implicarea mai puternică a dimensiunii sociale și ecologice;

24. consideră că aceasta reprezintă expresia unei înțelegeri globale, conform căreia competitivitatea trebuie să se bazeze pe durabilitate și coeziune socială și teritorială consolidată;

25. constată că, și în trecut, politica de coeziune a contribuit în mod semnificativ la consolidarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii în Uniunea Europeană, care va juca de acum încolo un rol central în cadrul Strategiei Europa 2020.

Contribuția politicii de coeziune la punerea în aplicare a obiectivelor

26. subliniază faptul că instrumentele politicii de coeziune pot contribui în mod semnificativ, în conformitate cu obiectivele politicii de coeziune, stabilite în tratat, la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020. În acest sens, este indispensabilă păstrarea unui echilibru între sarcinile tradiționale (dar încă actuale) ale acestei politici și noile provocări strategice, comune întregii UE. Un astfel de echilibru poate fi realizat, printre altele, prin păstrarea statutului specific al regiunilor caracterizate prin obiectivul de convergență;

27. evidențiază faptul că, în special în contextul unor resurse de finanțare tot mai reduse, obiectivele viitoarei Strategii Europa 2020 nu sunt axate în primul rând pe utilizarea cantitativă a resurselor bugetare și consideră că reușita aplicării Strategiei Europa 2020 va depinde într-o mare măsură de tipul și calitatea instrumentelor utilizate precum și de aplicabilitatea lor pe teren (*user-friendliness*). Cu privire la aceasta, afirmă că este esențial să se urmărească integrarea maximă a tuturor instrumentelor financiare ale UE existente în prezent. Această observație se aplică mai ales celor care, în practică, servesc la finanțarea inițiativelor de aceeași natură (de exemplu, pentru aspectul legat de dezvoltarea rurală, FEDER și FEADR);

28. consideră că, în cadrul politicii de coeziune, este necesară dezvoltarea în continuare a instrumentelor de finanțare inovatoare, precum fondurile de tip *revolving*, pentru a continua astfel îmbunătățirea efectului de pârghie al politicii de coeziune în punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;

29. în ceea ce privește *obiectivul în materie de ocupare a forței de muncă* (creșterea la 75 % a ratei de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani din Uniunea Europeană), atrage atenția asupra faptului că, în cadrul programelor curente ale fondurilor structurale, s-au alocat în jur de 14 miliarde de euro pentru consolidarea capacității întreprinderilor și angajaților de a anticipa și gestiona tranziția. Din această sumă, aproximativ 9,4 miliarde de euro sunt prevăzute pentru a ajuta întreprinderile să adopte măsuri eficiente pentru dezvoltarea competențelor lucrătorilor;

30. în acest context, subliniază necesitatea consolidării interacțiunii fondurilor cu dimensiune teritorială și, în special, între Fondul Social European (FSE) și Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), în vederea creării unor noi posibilități de ocupare a forței de muncă, respectiv a sporirii potențialului de ocupare a forței de muncă, prin intermediul unor măsuri de educare și formare;

31. prin urmare, susține apelul la crearea unui cadru strategic european comun, care să includă Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit (FEP); prin urmare, solicită Comisiei Europene să asigure această cooperare între FEDER și FSE și pentru următoarea perioadă de programare, prin adoptarea unui regulament-cadru comun pentru politica de coeziune;

32. referindu-se la *obiectivul în materie de cercetare* (creșterea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare la 3 % din PIB în Uniunea Europeană), subliniază faptul că, în actuala perioadă de finanțare, conform datelor furnizate de Comisie, sunt alocate pentru cercetare-dezvoltare și inovare 86 de miliarde de euro sau 25 % din resursele prevăzute coeziunii, care

contribuie astfel și la crearea și dezvoltarea unui spațiu de cercetare în regiunile europene;

33. evidențiază faptul că, precum în cazul politicii de coeziune, politica de finanțare orientată spre autoritățile locale și regionale poate garanta, alături de promovarea excelenței la nivel european, că politica europeană de cercetare și inovare capătă o suficientă amploare pentru a realiza cu succes Strategia Europa 2020;

34. în ceea ce privește *obiectivul în materie de schimbări climatice și energie* (scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea ponderii energiilor din surse regenerabile și îmbunătățirea eficienței energetice cu respectiv 20 %), consideră că ameliorarea calității mediului trebuie să reprezinte în continuare, în toate statele membre, o prioritate a programelor fondurilor structurale, și constată că, în actuala perioadă de finanțare, circa o treime din resursele prevăzute pentru coeziune (105 miliarde de euro) sunt alocate acestei priorități; consideră totuși că înființarea unor instrumente de finanțare pentru climă, preconizată la nivel internațional, nu trebuie să reducă resursele alocate politicii de coeziune. În același spirit, amintește apelul său ca bilanțul investițiilor să nu determine emisii suplimentare de gaze cu efect de seră;

35. constată că, din aceste resurse, aproximativ 48 de miliarde de euro finanțează măsurile din diferite domenii, precum măsurile de protecție și adaptare, care se ocupă de provocările legate de schimbările climatice. Printre acestea se numără și investițiile în promovarea surselor eficiente și regenerabile de energie (9 miliarde de euro), precum și măsurile indirecte, ca de exemplu proiectele durabile în domeniul traficului urban (6,2 miliarde de euro);

36. în ceea ce privește *obiectivul în materie de educație* (reducerea ratei de abandon școlar și creșterea la 40 % a ratei populației cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani, cu pregătire universitară, respectiv cu un nivel de calificare echivalent), evidențiază faptul că, în perioada actuală de finanțare, politica de coeziune contribuie deja, în mod simțitor, prin intermediul multor programe operaționale, la reducerea ratei de abandon școlar; de asemenea, trebuie să se țină seama de problemele specifice reprezentate de accesibilitatea și de păstrarea instituțiilor de învățământ din zonele slab populate;

37. subliniază însă și faptul că, în acest domeniu, competențele Uniunii sunt limitate și că statele membre trebuie să garanteze faptul că autoritățile locale și regionale dispun de finanțare și competențe de decizie suficiente și trebuie să-și stabilească propriile obiective, în funcție de situațiile inițiale respective și specificul național și ținând cont de aceste obiective de bază;

38. în ceea ce privește *obiectivul în materie de sărăcie* (reducerea cu 20 de milioane a numărului de persoane care trăiesc în sărăcie, respectiv sunt amenințate de sărăcie, din Uniunea Europeană), este de părere că politica de coeziune, prin orientarea sa către creșterea economică și ocuparea forței de muncă, poate contribui la combaterea sărăciei în Uniunea Europeană, în special prin susținerea unor proiecte de inserție profesională și ocupare a forței de muncă, de la nivel local și regional; în cadrul noilor programe, au fost alocate circa 19 miliarde de euro pentru înlăturarea obstacolelor de angajare, în special în rândul femeilor, tinerilor, persoanelor în vârstă sau al angajaților cu calificare deficitară;

39. atrage atenția asupra faptului că, în conformitate cu datele furnizate de Comisia Europeană, au beneficiat deja aproape 6 milioane de persoane, dintre care 52 % femei, de programele actuale ale FSE, din 2007 și 2008. Aproximativ o treime din măsuri au vizat sprijinirea angajaților. Alte măsuri au vizat șomerii (33 % dintre beneficiari, dintre care 7 % șomeri pe termen lung), precum și grupurile deosebit de vulnerabile, precum migrații și minoritățile (13 %);

40. în acest context, subliniază că, în conformitate cu articolul 153 din TFUE, Uniunea Europeană sprijină și completează doar activitatea statelor membre în acest domeniu;

41. subliniază necesitatea de a permite ca fondurile structurale să fie folosite pentru susținerea combaterii inegalităților în materie de sănătate.

Contribuția politicii de coeziune la punerea în aplicare a inițiativelor emblematic

42. constată că inițiativele emblematic prevăzute în cadrul Strategiei Europa 2020 urmăresc în esență obiective tematice, respectiv sectoriale, care acoperă și numeroase elemente ale politicii de coeziune;

43. ia cunoștință de faptul că Comisia a subliniat deja contribuția fondurilor structurale la punerea în aplicare a majorității inițiativelor emblematic și consideră politica de coeziune și fondurile structurale ca fiind catalizatori puternici ai creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii în statele membre și regiunile UE;

44. evidențiază necesitatea de a armoniza măsurile prevăzute în inițiativele emblematic din cadrul Strategiei Europa 2020 cu mecanismele și măsurile existente deja, pentru a menține transparența și pentru a evita duplicările proceselor și ale obligațiilor de raportare;

45. invită Comisia Europeană ca, în cadrul dezvoltării inițiativelor emblematic, să urmeze o abordare integrată în ceea ce privește diversele instrumente de finanțare europene și să asigure respectarea abordării descentralizate a politicii de coeziune și, atunci când este posibil și necesar, extinderea acesteia;

46. reiterează solicitarea lansată deja prin intermediul Avizului privind viitorul politicii de coeziune ca inițiativele emblematic propuse să nu ducă la îngrădirea politicii europene de coeziune. Fondurile structurale trebuie să își păstreze capacitatea de a oferi soluții integrate pentru problemele existente la nivel regional și nu trebuie reduse la îndeplinirea unor obiective sectoriale;

47. în legătură cu inițiativa emblematică „O agendă digitală pentru Europa”, constată că, în special în ceea ce privește accesul vast la rețelele în bandă largă în zonele rurale sau dezvoltarea unor noi servicii pentru a face față schimbărilor demografice, există legături puternice între agenda digitală și punerea în aplicare a politicii de coeziune;

48. în legătură cu inițiativa emblematică „O Uniune a inovării”, consideră că există posibilitatea realizării unei mai bune repartizări a eforturilor și sarcinilor între promovarea cercetării fundamentale orientate spre excelență și a cercetării aplicative la nivel european și promovarea inovării la nivel descentralizat, pentru a obține astfel efectele ample scontate;

49. în acest context, atrage atenția asupra măsurilor din cadrul politicii de coeziune, care urmăresc crearea unor sisteme de inovare la nivel regional, a instrumentelor de cooperare teritorială și punerea la dispoziție a capitalului de risc și asupra măsurilor de introducere accelerată a produselor inovatoare și de stabilire a unor rețele între actorii vizați din economie, mediul științific și administrație;

50. solicită consolidarea distribuției complementare a rolurilor între instrumentele UE, în ceea ce privește măsurile descentralizate de promovare a inovării, mai ales că, în prezent, promovarea inovării reprezintă deja un element central al programelor fondurilor structurale;

51. în legătură cu inițiativa emblematică „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, salută obiectivul de a decupla, în viitor, creșterea economică de utilizarea resurselor și atrage atenția asupra faptului că ar fi adecvat să se adopte o abordare descentralizată a politicilor de acțiune, cu o intervenție mai substanțială a fondurilor structurale, ceea ce ar spori eficiența acestei inițiative, în special pentru trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru utilizarea surselor alternative de energie, pentru promovarea economiei circulare și pentru dezvoltarea unor principii durabile în sectorul transporturilor;

52. de asemenea, evidențiază faptul că diversele măsuri izolate adoptate în acest domeniu necesită o delimitare atentă a competențelor între Uniunea Europeană și statele membre, precum și respectarea principiului subsidiarității. În plus, trebuie monitorizată mai atent eficiența diverselor măsuri adoptate;

53. în legătură cu inițiativa emblematică „O politică industrială adaptată erei globalizării”, subliniază faptul că politica de coeziune contribuie în mod semnificativ la consolidarea competitivității, prin punerea în valoare a potențialului de dezvoltare industrială, în special al regiunilor mai slabe, prin promovarea inițiativelor de tip cluster și a IMM-urilor, prin dezvoltarea infrastructurii economice sau prin sprijinirea diversificării zonelor industriale;

54. în legătură cu inițiativa emblematică „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”, salută eforturile depuse de Comisie pentru sprijinirea generațiilor mai tinere în domeniul educației și în viața profesională și este în favoarea promovării mobilității studenților și ucenicilor și a măsurilor de susținere a tinerilor în vederea inserției acestora pe piața forței de muncă;

55. atrage atenția asupra suprapunerilor majore cu domeniile de aplicabilitate ale Fondului social european și susține eforturile de a corela mai eficient aceste obiective cu instrumentele europene de finanțare relevante.

Sistemul de guvernanță al politicii de coeziune poate contribui în mod semnificativ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020

56. constată că sistemul pe mai multe niveluri al politicii structurale, care s-a consacrat în ultimii ani, poate contribui în mod semnificativ la reușita punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020, cu participarea în mod decisiv a actorilor de la nivel local și regional și ținând seama de situația din teritoriu;

57. subliniază că, în acest sens, trebui păstrate, respectiv consolidate, următoarele elemente ale politicii de coeziune:

- programarea multianuală;
- gestionarea divizată a resurselor și cofinanțarea;
- vasta aplicare a politicii structurale în toate regiunile Uniunii Europene;
- programarea și evaluarea programelor pe baza unor indicatori care să nu se limiteze la PIB, cu implicarea autorităților locale și regionale;
- aplicarea descentralizată;
- implicarea actorilor din teritoriu conform principiului parteneriatului din cadrul fondurilor structurale;
- aplicarea flexibilă în regiuni a priorităților europene;
- cooperarea teritorială;

58. își vede reconfirmată opinia conform căreia orientarea de până în prezent a politicii de coeziune către creștere economică și ocuparea forței de muncă este corectă și, prin urmare, nu consideră necesară continuarea înăsprirea condițiilor actuale de alocare a resurselor pentru fondurile structurale (*earmarking*); de asemenea, este necesar ca baza politicii de coeziune să o constituie în continuare strategiile adaptate condițiilor de la nivel local și regional, care au în vedere diferențele privind nevoia de dezvoltare;

59. solicită instituțiilor europene ca, în cadrul punerii rapide în aplicare a Strategiei Europa 2020 și al relației acesteia cu politica de coeziune, să asigure posibilitatea unei participări democratice și adecvate a părților responsabile, de exemplu acordând suficient timp consultărilor și formării opiniei publice la toate nivelurile și menținând transparente și ușor de înțeles procesele decizionale.

Rolul autorităților locale și regionale în ceea ce privește punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020

60. atrage atenția asupra faptului că principiul coeziunii teritoriale consacrat în tratat ar trebui să reprezinte principiul director al punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020 și a altor politici ale UE. În toate etapele punerii în aplicare a strategiei trebuie să se aibă în vedere principiul guvernantei pe mai multe niveluri;

61. însă consideră că este, de asemenea, necesară, după caz, consolidarea capacităților administrative ale autorităților locale și regionale, astfel încât acestea să-și poată asuma rolul important pe care îl au în cadrul Strategiei Europa 2020;

62. prin urmare, solicită instituțiilor europene și statelor membre să ajungă la un acord, în cadrul unui pact teritorial cu autoritățile locale și regionale, privind participarea acestora la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, și să prezinte în cadrul acestora rolul inițiativelor emblematice în teritoriu. Recomandarea pentru pacte teritoriale ar putea duce, la nivel național, la o implicare structurată a autorităților locale și regionale, în funcție de competențele respective ale acestora și cu respectarea principiului subsidiarității;

63. propune ca politica europeană de coeziune să fie utilizată ca un instrument central al participării autorităților locale și regionale la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 în spiritul pactului teritorial. În toate domeniile promovate de politica europeană de coeziune ar trebui să devină posibilă mobilizarea, prin intermediul unor „pacte teritoriale”, a principalilor actori din teritoriu, în vederea realizării priorităților și obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020;

64. în acest sens, se pronunță în favoarea stabilirii, în cadrul obiectivelor politicii de coeziune, a unor reglementări suplimentare care să le permită autorităților locale și regionale ca, prin programele lor operaționale, să contribuie în mod activ la realizarea priorităților în materie de creștere economică și a obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020;

65. propune ca, în cadrul obiectivului „cooperării teritoriale europene” să se organizeze schimburi de experiență și să se instituie rețele între autoritățile locale și regionale, în vederea realizării priorităților și obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020, și să se utilizeze în acest sens eventual și instrumentul Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT). Domeniul de acțiune a cooperării transfrontaliere ar putea include priorități suplimentare pentru participarea autorităților locale și regionale la punerea în aplicare a inițiativelor emblematice ale Comisiei Europene;

66. sugerează ca sistemul de raportare către Comisia Europeană cu privire la punerea în aplicare a intervențiilor fondurilor europene să fie utilizat în scopul înregistrării rezultatelor eforturilor depuse de autoritățile locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020. În acest fel, ar putea fi evitată crearea unor noi structuri birocratice și obligații de raportare. Acest lucru nu ar necesita nici instituții noi, nici mijloace financiare suplimentare;

67. invită Comisia Europeană ca, pe baza rapoartelor menționate anterior, să informeze în mod regulat Parlamentul European și Comitetul Regiunilor cu privire la punerea în aplicare a pactelor teritoriale legate de Strategia Europa 2020 în cadrul politicii de coeziune a UE și să dezbată ajustările strategice necesare;

68. solicită Comisiei Europene ca, în cadrul celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică și socială, să-și prezinte viziunea asupra viitoarelor relații dintre politica de coeziune și punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

69. consideră că al cincilea raport privind coeziunea, care va fi publicat la începutul lui noiembrie 2010, trebuie să dea startul, în toată Europa, dezbaterilor privind viitoarele orientări ale politicii de coeziune prin prisma Strategiei Europa 2020, incluzând și nivelurile local și regional, astfel încât acestea să poată fi adoptate, după o fază de consultări și cooperări, încă înaintea începerii noii perioade de finanțare;

70. în plus, consideră că este necesară implicarea structurată a Comitetului Regiunilor în punerea în aplicare în continuare a Strategiei Europa 2020 și propune, în acest context, ca raportul anual al Comisiei Europene pentru Consiliul European de primăvară să prevadă un capitol specific privind implicarea autorităților locale și regionale în aplicarea strategiei;

71. Platforma de monitorizare Europa 2020 oferă expertiza teritorială necesară analizării modului în care se desfășoară punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 și lucrările Comitetului Regiunilor;

ajunge, prin urmare, la următoarele concluzii:

72. politica de coeziune trebuie să se orienteze și în viitor după obiectivele privind coeziunea economică, socială și teritorială, prevăzute în Tratatul privind Uniunea Europeană, în special prin reducerea discrepanței dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și nivelul de înapoiere al celor mai defavorizate regiuni;

73. în aceste condiții, politica de coeziune va putea contribui în mod activ la punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;

74. acest lucru poate reuși numai dacă politica de coeziune se va adresa și în viitor tuturor regiunilor Uniunii Europene;

75. numai prin intermediul abordării orizontale a politicii de coeziune se poate asigura tuturor regiunilor Uniunii Europene posibilitatea de a participa în mod activ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

76. acest lucru ar putea fi realizat prin intermediul unui *pact teritorial cu autoritățile locale și regionale*, în cadrul căruia se stabilește ce contribuție le revine autorităților locale și regionale în punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, recomandându-se, de asemenea, încheierea unor pacte teritoriale care ar putea duce, în plan național, la o contribuție structurată a autorităților locale și regionale, în funcție de competențele lor specifice;

77. în acest sens, în promovarea politicii de coeziune trebuie să se pună accentul și în continuare pe regiunile cele mai slab dezvoltate și cu cele mai multe probleme, iar, pentru regiunile care în 2013 încetează să mai beneficieze de finanțarea maximă și continuă să prezinte deficiențe (inclusiv pentru regiunile afectate de așa-numitul efect statistic), trebuie găsite soluții tranzitorii corespunzătoare și juste, pentru a asigura menținerea rezultatelor obținute și dezvoltarea durabilă;

78. în același timp, trebuie finanțate și în continuare regiunile care, deja în prezent, contribuie în mod semnificativ la competitivitatea UE. În plus, în regiunile dezvoltate din punct de vedere economic, există și zone mai slab dezvoltate din punct de vedere structural, care necesită, de asemenea, sprijin;

79. în cadrul cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale, cooperarea teritorială poate contribui în mod semnificativ la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020;

80. Fondul social european trebuie să rămână și în viitor o componentă a politicii de coeziune, iar acest lucru trebuie garantat printr-o dispoziție-cadru comună;

81. Comitetul Regiunilor trebuie implicat într-un mod structurat în punerea în aplicare în continuare a Strategiei Europa 2020, utilizând și concluziile Platformei de monitorizare Europa 2020. În acest sens, raportul anual al Comisiei Europene pentru Consiliul European de primăvară ar trebui să prevadă *un capitol specific privind implicarea autorităților locale și regionale* în punerea în aplicare a strategiei;

82. în cadrul punerii în aplicare a viitoarei politici de coeziune în Europa, autoritățile locale și regionale din Uniunea Europeană sunt pregătite să-și aducă contribuția la reușita Strategiei Europa 2020!

Bruxelles, 5 octombrie 2010

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO